

בשנים האחרונות מתחוללים שינויים ותמורות שמשנים סדרי עולם ישנים, ובמערכת החינוך נעשים ניסיונות להתאים את הלמידה לעידן החדש באמצעות פדגוגיה מוטת עתיד שתטמיע את המיומנויות הנדרשות במאה ה-21 ותסייע לבוגרים להשתלב בחברה ובתעסוקה באופן מיטבי.

אלמנט ספציפי הבוחן מהי פדגוגיה מוטת עתיד הוא מודל ה-TPACK (Technological Pedagogical Content Knowledge)(Koehler & Mishra, 2009).

מודל זה שנבנה בצורה מודולארית מורכב משלושה אזורי ידע: תוכן (חומר), פדגוגיה (שיטות איסוף ושיטות הוראה- הערכה), טכנולוגיה (אמצעים טכנולוגיים כמו מחשב, אינטרנט, מקרנים, לוחות, מחקר) Koehler & Mishra, 2009).

עבודת מחקר זו בודקת את המאפיינים של פדגוגיה מוטת עתיד הבאה לידי ביטוי ביישום מודל ה-TPACK של צוותי הוראה להתאמת הלמידה לעידן דיגיטלי- טכנולוגי מתקדם תוך בדיקת הבדל ברמת ה-TPACK בין מורים המלמדים מקצועות רבי מלל לבין מורים העוסקים במקצועות הראליים, וכמו כן את עמדות צוותי החינוך ביחס לשינויים הנובעים מיישום הטכנולוגיה הנגזרת מתוך ה-TPACK -במערכת החינוך ואת מידת מעורבותם של המורים ביישום פדגוגיה זו לאור המהפכה הדיגיטלית המתרחשת בעשורים האחרונים.

בבתי הספר שבהם נערך המחקר התקיימו מפגשים עם מורים המלמדים את מקצועות רבי המלל (עברית, תנ"ך, היסטוריה, גיאוגרפיה, מורשת) לצד מורים המלמדים את המקצועות הראליים (מתמטיקה, פיסיקה) ללא התייחסות של וותק המורים. נבדקה מידת מוכנותם ורצונם לאמץ את החידושים הטכנולוגיים ואת האפשרויות הגלומות בקידמה כדי להשתמש בהם למען תלמידיהם.

משתתפי המחקר הינם מורים מבתי ספר יסודיים וחיטבות ביניים מאזור תל אביב והמרכז. המחקר בוצע בשיטה כמותית תוך שימוש בשאלונים סגורים לדיווח עצמי. כלי המחקר כללו שאלון הבנוי משני חלקים: מודל TPACK שאלון המתאר את כישורי המורים להוראה מוצלחת באמצעות טכנולוגיה, וכן שאלון שבודק תפיסת חדשנות פדגוגית כללית.

לאור ניתוח הנתונים שנאספו נמצא כי קיים קשר חזק בין ידע של טכנולוגיות בפיתוח מערכי שיעור לבין יישום חדשנות פדגוגית, במיוחד בקרב מורים למקצועות ריאליים. מורים המלמדים מקצועות של מדעים מדויקים נמצאו כבעלי תפיסה ומיומנויות גבוהים יותר לחדשנות פדגוגית ואימוץ גישת ה-TPACK -במחקר נבדקו מדדי ידע נוספים כמו ידע טכנולוגי, מיומנויות בטכנולוגיה, פיתוח מערכי שיעור ועוד.

מכאן שקיימת הלימה בין מורים המלמדים מקצועות ריאליים לבין העמדות שלהם באשר לשימוש בטכנולוגיות מתקדמות. בעוד מורים המלמדים מקצועות רבי מלל מציגים שליטה נמוכה יותר.